

når det drejer sig om kommunale myndigheders juridiske ansvar i forbindelse med forvaltningen af de love, der bliver vedtaget i Folketinget. De følger fuldstændig Justitsministeriets praksis på feltet.

Med den meget positive modtagelse af lovforslaget er jeg glad for, at vi hurtigt kan få lovforslaget gennem Tinget, så vi også fra Forskningsministeriets side kan udmønte bestemmelserne i en bekendtgørelse, der helt vil flugte med den bekendtgørelse, der i øjeblikket er bestemmende for det øvrige teleterminaludstyr i Danmark.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ophavsret.

Af kulturministeren (Jytte Hilden).

(FremSAT 18/1 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Qvist Jørgensen (S):

Forslaget til ny ophavsretslov er jo til dels identisk med det forslag, som Folketinget ikke nåede at færdigbehandle i sidste samling.

Vi gav dengang tilsagn om positiv behandling og udførte også, synes vi da selv, en positiv behandling under den del af udvalgsarbejdet, der nåede at pågå. Den tilslutning, vi gav ved den lejlighed, kan vi bevare uændret.

På visse punkter adskiller lovforslaget sig dog fra det forslag, der ikke blev vedtaget. For det

første er fotografiloven som en selvfølge nu blevet indarbejdet i forslaget.

For det andet holder forslaget fast i de såkaldte nordiske aftalelicenssystemer, som nu også udstrækkes til at gælde forskellige former for fotokopiering, optagelse af radio- og tv-udsendelser til undervisnings- og handicapbrug m.v.

For det tredje bliver det for fremtiden kun fysiske personer og ikke juridiske, der har ret til at mangfoldiggøre eksemplarer til privat brug.

For syge og indsatte i landets fængsler kommer der en liberalisering af reglerne, således at der til dem kan optages radio- og tv-udsendelser til forskudt brug, og hertil kommer så en lang række andre ændringer, der alle går ud på at styrke ophavsretsmændenes og -kvindernes stilling.

En joker i ophavsretsspillet er den digitale udvikling, der allerede i dag gør det muligt at fremstille film, hvor f.eks. computeren spiller en større rolle end skuespillerne.

Vi så f.eks. sidste år, hvorledes en film kunne gøres færdig ad elektronisk vej, selv om hovedrolleindehaveren var død, inden sidste scene blev optaget. Computeren monterede den afdødes hoved – jeg går ud fra, det var et billede af det – på en stats krop. Vi har også set Humphrey Bogart og Louis Armstrong anbefale produkter, som de aldrig var blevet bedt om at give samtykke til, fordi de ad digital vej var blevet placeret i opfindsomme tv-reklamer. Og sådan kunne man blive ved med røverhistorier.

Hele denne udvikling er så kompliceret, at kulturministeren fornuftigvis har taget højde for den og også taget højde for det, vi kan i dag, og vi må så se i øjnene, at vi senere igen må studere ophavsretsloven med særlig henblik på disse problemer.

Lovforslaget er også udformet med hensyntagen til de meget omfattende EU-direktiver, der allerede findes eller er på vej på området, og det kan vi naturligvis være tilfredse med, set med de internationale briller i hvert fald.

Det er vigtigt, at vi får en velgennemtænkt revision af ophavsretsloven, der uden tvivl er en af de love, der giver de fleste fortolkningsmuligheder. Men jeg vil da gerne benytte lejligheden til – også fordi det har været fremført ved de andre behandlinger af ophavsretslovgivningen – at give udtryk for en ros for, at vi nu har fået et mere overskueligt lovforslag med stikord, register osv. Det gør jo ikke de enkelte paragraffer lettere at have med at gøre, men det giver i hvert fald en bedre oversigt over dem.

Alt i alt kan vi anbefale forslaget, og vi ser frem til, at vi får nogle fornuftige drøftelser under udvalgsarbejdet, og at vi denne gang kan få lovforslaget vedtaget.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Set ud fra et systematisk og juridisk synspunkt er det en ren fornøjelse at læse dette lovforslag; det vil jeg gerne rose koncipisten for.

Langt vanskeligere er det naturligvis, hvis vi allerede her i dag fra Venstres folketingsgruppe skulle afgive et forpligtende løfte om at sige ja til hver eneste bestemmelse i det omfangsrige lovforslag.

Det er da også et forslag, der har haft en lang gang gennem mange kommissioner og høringsrunder. Og det er helt naturligt, at det har været så lang en proces, dels fordi ophavsretslovgivningen selvsagt er så konfliktfyldt på grund af de mange modsatrettede interesser, dels fordi den teknologiske udvikling, som den forrige ordfører også har været inde på, på én gang gør det stadig mere påtrængende med en moderne lovgivning, bl.a. på grund af den hastighed, hvormed udviklingen sker, men også gør det vanskeligt at skære bestemmelserne til, så de yder mest mulig retfærdighed over for flest mulige. Endelig må vi også stille det krav, at de skal kunne finde anvendelse ud over en døgnflues livsforløb. Det er altså ikke nogen let opgave.

Vi deler i Venstre ministerens syn på betydningen af nordisk retsenhed og denne enheds gennemslagskraft i EU, og vi har også mærket os, at lovforslaget samtidig er til behandling i to andre nordiske parlamenter.

Vi vil i Venstre medvirke positivt til at få fremmet dette lovforslag inden sommerferien, selv om vi får travlt, fordi vi deler ministerens opfattelse af, at det nu er nødvendigt at få en samlet reform, hvor også EU-direktiver indarbejdes. Men vi, der var med i sidste folketings-samling, ved jo også, at der nu forestår et kæmpearbejde i Kulturudvalget med masser af deputationer, der hver ud fra deres interesse vil forstå på én gang at argumentere både sagligt og overbevisende.

Det vil være ganske umuligt at tilfredsstille alle, og uanset hvor forankret man kan være i et kulturpolitisk grundsyn om, at de, der oprindeligt skabte kunsten, selvfølgelig også skal bevare rettighederne, er det jo også af betydning, at den oprindeligt skabte kunst er arnestedet, inspirationen, for andre skabende og udøvende kunstnere, hvis indsats vi set ud fra et samlet kultur-

politisk synspunkt også har en interesse i at beskytte og fremme. Man behøver bare at tænke på et dramatisk værk, der opføres; det fordrer og beforder ny skabende og udøvende kunst på snesevis af områder, som hver for sig i virkeligheden er en selvstændig kunststart eller kulturrel formidling. Derfor er alene afgørelsen af, hvad der er værk, og hvem der er kunstneren, så vanskelig at træffe.

Oven i den konflikt lægges så den formidlen-de indsats, som ikke er mindre væsentlig, al den stund vi formentlig her i Folketinget er enige om, at kunst skal formidles til så mange som overhovedet muligt.

Maksimal beskyttelse af den skabende kunst må man tro virker befordrende for den enkelte kunstners kreative udfoldelse og ny produktion, men på den anden side kan netop den lette adgang til kunst og kultur være befordrende for spæde talenter kunststudfoldelse, skabende udfoldelse, ligesom den socialpolitiske betydning af let og billig adgang til kunst og kultur ikke kan overvurderes.

Hvis sådan nogle grundsynspunkter så bare kunne lede til en entydig, konkret udformning af lovforslaget. Men det er jo desværre langtfra tilfældet, og det fremgår da også af lovforslagets bemærkninger, at der på ret mange væsentlige områder ikke har været enighed i udvalget. Derfor forventer jeg i hvert fald, at de mindretal, der ikke har fået – om jeg så må sige – ret, i hvert fald vil komme i deputation og fremføre deres argumenter.

Derfor kan jeg på vegne af Venstres folketingsgruppe afslutningsvis sige, at vi, inden vi bestemmer os endeligt, meget gerne vil have lejlighed til at afprøve de argumenter, der nu vil blive fremført. Derefter vil vi forhåbentlig kunne vende tilbage med en klar melding.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det er en bemærkning til hr. Qvist Jørgensen. Jeg vil gerne høre, hvordan hr. Qvist Jørgensen vurderer det, at der i ophavsretsloven foreslås en udvidelse af beskyttelsesperioden fra 50 til 70 år. Det kan umiddelbart lyde, som om det er en fornuftig beslutning at udvide beskyttelsen, men det betyder samtidig, at de midler, der skal tilgå Copy-Dan, KODA og andre organisationer, indskrænkes, og det vil sige, at en sådan ordning primært er til gavn for tipoldebørnene til de skabende kunstnere, der har fået beskyttet deres værker og får en licens deraf. Vi synes

derfor, at 50 år er udmærket, da det betyder, at en større del af midlerne går til de nulevende, skabende kunstnere og dermed kan være med til at bygge deres aktiviteter op.

Jeg vil gerne spørge, om det alene er på grund af direktivet fra EU, eller om hr. Qvist Jørgensen mener, at det er en fornuftig ordning, eller om jeg har ret i den kritik, at man faktisk på det punkt, når det kommer til stykket, forringer forholdene for de nulevende skabende kunstnere.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg synes, der bliver rejst et par meget interessante spørgsmål, som jeg går ud fra at vi sammen med hr. Hindrup Andersen vil interessere os for under udvalgsarbejdet, idet jeg går ud fra, at der med spørgsmålet tænkes på, at vi jo oplever forskellige perioder, hvad enten vi taler arkivlov eller taler om ophavsretslig beskyttelsestid. Vi har faktisk så sent som i dag fået et bilag vedrørende noget materiale om arkivloven, som illustrerer den problemstilling. Jeg synes, vi skal vende tilbage til diskussionen om det i udvalget, men det er rigtigt, sådan som jeg har læst forslagene, at der er en længere beskyttelsestid, nemlig, som hr. Hindrup Andersen nævner det, op til 70 år, når vi går ind i ophavsretsloven, og det synes jeg egentlig også er meget lang tid.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det synes jeg er en rar melding. Så melder spørgsmålet sig, om det er et resultat af et EU-direktiv, altså om vi har en fri forhandling i udvalget, eller om vi er bundet af de beslutninger, der er truffet i form af et EU-direktiv på den måde. Det er måske ministeren, der skal svare på det senere.

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil gerne indledningsvis komplimentere ministeriet og ministeren for et godt gennemarbejdet lovforslag og stor hjælpsomhed i forløbet frem til denne førstebehandling.

Det er jo et meget kompliceret, omfangsrigt lovforslag om ophavsret, som har haft en lang forhistorie med års udvalgsarbejde, kan jeg se, når jeg kigger efter i annalerne. Revisionen har været længe undervejs, for allerede i 1976 blev der nedsat et Ophavsretsudvalg, der i perioden 1981 til 1990 som nævnt i bemærkningerne afgav i alt 7 delbetænkninger og en afsluttende betænkning.

Den teknologiske udvikling siden sidste ophavsretslov fra 1961 har nødvendiggjort en revision af beskyttelsen af litterære og kunstneriske værker og om retten til fotografiske billeder.

Jeg synes egentlig, resultatet er blevet godt, men det betyder ikke, at vi undgår en masse interessekonflikter i det videre udvalgsarbejde. Flere repræsentanter har allerede været på banen, og vi vil sikkert få mange flere at se i den kommende tid.

Der er jo en naturlig konfliktsituation mellem rettighedshavernes legitime økonomiske krav og brugernes og aftagernes ønsker om lettest og billigst adgang til værker og produkter, som er beskyttede.

Der er flere ting, jeg vil forfølge under udvalgsbehandlingen: Elektronisk kopiering, citater af kunstværker, en lille banal ting som ophavsret til fotografier. Er det f.eks. rimeligt, at der skal være ophavsret til familiefotografier i 50 år? Det vil få uoverskuelige konsekvenser for museer og biblioteker.

50-70-års-reglen – dette med, at vi skal genoplive nogle kunstnere – er også problematisk, men der er selvfølgelig nogen EU-lovgivning i den forbindelse. Der er også det spørgsmål, som er på alles læber, nemlig spørgsmålet om regulering af ophavsretten i ansættelsesforhold. Det er et jo meget omstridt spørgsmål, og ministeriet har fornuftigt valgt ikke at indsætte bestemmelser herom i forslaget.

Jeg har forståelse for begge sæt af argumenter, der føres frem af henholdsvis udgivere og mediearbejdere, men min foreløbige holdning er den, at det er et overenskomsts spørgsmål; det skal lovgivningen ikke blande sig i.

Der er en del andre enkeltheder i forslaget, som vi vil tage op under udvalgsbehandlingen. Dem skal jeg af tidsmæssige grunde ikke komme ind på nu, men der er ikke tvivl om, at der stadig er brug for et indgående udvalgsarbejde. Vi sympatiserer stadig væk med tanken om, at forslaget skal vedtages inden sommerferien, ligesom vi er enige i at fortsætte traditionen med, at der på dette område gennemføres lovgivning på basis af enighed i Norden.

Som man kan forstå, vil vi gå konstruktivt ind i drøftelserne i udvalgsarbejdet.

Margrete Auken (SF):

Det er jo en stor sag, vi har her, og jeg vil gerne istemme den lovsang, de andre har sunget til læseligheden. I den forstand er lovforslaget jo

ikke så svært; hvis man har tid nok, kan man komme igennem det og også i de fleste tilfælde forstå, hvad der står. Det er meget, og det synes jeg der skal roses for. Jeg spekulerer på, hvem der har ophavsret til det, og vil gerne sætte vedkommende på at skrive love i andre sammenhænge også.

Jeg har også indtryk af, at det er en slags føljeton, for det er jo ikke første gang, dette lovforslag er til behandling. Jeg kan sige, at SF står ved det, som vi sagde ved sidste behandling, så det vil sige en helt overordnet og generel positiv holdning, og jeg kan forstå, at vi sandsynligvis kommer til at se denne lovgivning hen ad vejen, for der er jo meget, der skal revideres derudover.

Det svære ved sagen er, at man indimellem får det ligesom kandestøberen i »Den Politiske Kandestøber«, dér hvor han er sat til at regere Bremen, og hvor alle borgerne kommer væltende, så han fortvivlet må sige: »Denne haver jo og ret!«, for de har jo gode argumenter, netop fordi tendingerne stritter i begge retninger.

Jeg har forsøgt at anstille nogle kulturpolitiske betragtninger over det mærkelige fænomen, vi står med her, og er nået frem til, at det nok har noget at gøre med, at det er meget svært at gøre ejendomsret gældende i åndens verden. Det er jo sådan med mennesker, der skriver og er kunstnere osv., at de gerne vil formidle deres budskab videre, og når det gælder et billede, så har man det ikke mere, når man har givet det videre, men alt det andet er jo af en sådan art, at man kan give det fra sig og have det alligevel. Derfor er selve tilbøjeligheden til at få det udgået i den ene retning, og de regler, vi ellers kan lave om ejendomsretten, fungerer af samme grund ikke her, fordi kunstneren jo stadig væk selv har sine ting.

Derudover skal kunstnerne jo også kunne leve af deres arbejde, og derfor er vi selvfølgelig nødt til på den anden side at sikre, at de også kan leve af det, for ellers bliver de jo ikke ved med at lave den kunst til os, som vi gerne vil have. Og endelig sidder vi selv som brugere og vil gerne have adgang til så meget som muligt, så let som muligt og så billigt som muligt og bliver indimellem noget bestyrkede over, at vi skal betale for nogle af disse ting. Nogle af de henvendelser, jeg har fået, har drejet sig om de indtil nu meget ubeskyttede billedkunstnere. Hvor musikerne har det sådan, at bare man kommer til at fløjte en af deres melodier, står de jo næsten med kasseapparatet med det samme, og så er det sket, hvorimod billedkunstnerne stort

set er ubeskyttede, og det er altså et sted, hvor jeg godt ved hvem jeg vil holde med i den sag, for jeg mener, at billedkunstnerne har haft det for svært igennem tiden, og jeg synes, det er godt, at vi har fået sat en beskyttelse ind for dem.

Jeg kan forstå, at når tingene skal forhandles så tæt i det nordiske samarbejde – og jeg synes, det er en vigtig pointe – er det begrænset, hvor meget vi kan ændre i disse sammenhænge. Derfor vil jeg gerne lige tage fat på det spørgsmål, som Forfatterforeningen har gjort os opmærksom på, nemlig at forfatternes vilkår på ét punkt er svækket, og det er i forhold til forlagene. Dér henviser de til, at i det norske forslag er lovreguleringen af forfatternes vilkår i forhold til forlagene med endnu, mens den er røget ud hos os.

Det vil jeg gerne høre nogle bemærkninger om enten nu eller senere, for forfattere har det ikke nemt, og bogen har det dårligt i øjeblikket. Forfatterne er i forvejen i mange henseender i en svag position, og derfor er det måske ikke så klogt, at vi svækker lovbeskyttelsen af forfattere.

Det sidste punkt, jeg vil nævne, som jeg kan forudse vil give anledning til de helt store spektakler under vores udvalgsarbejde, er den strøm af henvendelser fra Danske Dagblades Forening, medierne osv., hvor man altså sidder og siger: Denne haver jo og ret! Jeg synes bestemte, at journalisternes argumenter ikke bare handler om, at de vil have firedobbelt betaling for deres produkter, men er bedre end som så. Men det har den anden side altså også. Og derfor er det i hvert fald et af de områder, vi skal have opklaret på en sådan måde, at vi kan sende et produkt videre, hvor vi føler, at vi både tager højde for, at der ikke er ejendomsret i åndens verden, dvs. vi kan håndtere sagerne frit, og at vi alligevel sørger for, at ingen bliver snydt for deres værdier ved, at andre løber med gevinsten for deres indsats på en ubillig måde.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg synes, det er svært at forstå, hvad det egentlig er, fru Margrete Auken siger. På den ene side er der de skabende kunstnere, og på den anden side er der dem, der aftager produktet, og de har begge to argumenter for, at de skal have del i retten og have del i økonomien.

Hovedlinjen i den nye ophavsretslov er klart nok, at man laver en omfordeling. Man rykker rettigheder og muligheder for bedre økonomi til dem, der har udøvet den skabende kunst og har lavet produkterne.

Er det ikke også det, som burde være Socialistisk Folkepartis klare målsætning i stedet for at lytte alt for meget til bladejernes argumenter over for journalisternes osv. Kernen i hele den nye ophavsretslov er, at man laver en omfordeling, og hvor står SF i den sag?

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg kan berolige hr. Bent Hindrup Andersen: Vi er altid på den rigtige side, og selvfølgelig holder vi med kunstnerne mod de væmmelige kapitalister. Det er klart, og det skal vi nok blive ved med.

Det, jeg tillod mig lige at sætte et lille spørgsmålstegn ved, er, at der jo er en række journalister, jeg ikke vil indrangere som kunstnere. Hvis man kun havde Danske Dagblades Forenings præsentation af problemet, var det ikke svært at se, hvem der havde ret. Problemet opstår, fordi vi også har den anden sides, hvor de viser en række følger af, at de, altså journalisterne, ikke længere har hals- og håndsret over deres egne produkter, og de viser noget ganske andet end det, dagbladenes forening siger der vil ske.

Det er derfor, jeg siger, at man kan se sagen lidt fra begge sider, og jeg mener, at selv om man er fra Enhedslisten, er det altså ikke det værste, der kan overgå én, at man slår ørerne ud og hører efter, hvad der bliver sagt, i stedet for at lytte med sine fordomme. Selv det mindste hoved tænker altså bedre end fordomme.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det er jo meget kvikt af fru Margrete Auken at sige, at hun altid står på den rigtige side; jeg er da sikker på, at hun efter grundig overvejelse altid finder frem til det rigtige. Men jeg er lidt ked af, at hun i sin replik faldt lidt fra det, hun havde sagt i sit ordførerindlæg, nemlig at der i denne sag som i så mange andre – og det vil Enhedslisten i stigende grad opdage ved at beskæftige sig med praktiske ting, herunder lovgivning – er flere sider, at det ikke altid er så entydigt ja ja, nej nej eller sort-hvidt eller enten-eller, men at det tit er både-og.

Endelig skal jeg minde om – og det vil fru Margrete Auken kunne goutere – at der i Den Hellige Skrift jo står skrevet, at du må ikke bøje retten, ikke over for den rige og ikke over for den fattige. Og så spørger senere kommentarer: Er det virkelig nødvendigt at påpege, at man ikke må bøje retten over for den rige? Vil denne

ikke som regel altid evne selv at sætte sig igennem? Og så er svaret: Nej, heller ikke fordi man er rig, hvis man i øvrigt er det på lovlig måde, skal man bortdømmes. Og skal man ikke tilgodeses og have sin ret, når man en gang imellem har den?

Derfor var jeg mere glad for fru Margrete Aukens ordførerindlæg end for hendes replik. Det var hun også nok selv.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg ved ikke, hvad jeg har været mest glad for. Det vil jeg lade ligge, til jeg får set, hvad det er, jeg har sagt.

Men hvis vi skal til at citere Bibelen, kan jeg gøre opmærksom på, at der også står, at din tale skal være ja ja, nej nej, og så har hr. Bent Hindrup Andersen altså et point.

Så – ja, sagen er hele tiden fra den ene side og fra den anden side.

Jeg vil i øvrigt sige, at det er meget svært at finde i hvert fald i Det Nye Testamente belæg for, at man skal holde med de rige. Det er forholdsvis klart, dér skal man holde med de fattige. Det Nye Testamente er ikke spor bekymret for, om den rige får sin ret, for det gør han. Så dér ved vi godt hvem det er, vi skal holde med: Det er de fattige. Det står meget tydeligt i den bog.

Det vigtige i denne sag og det, der gør den svær – og det er sådan set det, der er det afgørende for mig – er det, som jeg også fik sagt før, at der faktisk indimellem er gode argumenter fra begge sider.

I øvrigt vil jeg sige, at jeg ikke betragter journalister som det fattigste, usleste skravl, vi har i dette land, så det er ikke derfor, jeg synes, de skal være under total beskyttelse. I den henseende har billedkunstnerne det unægtelig anderledes. Billedkunstnerne er noget af det fattigste, elendigste skravl, vi har. Det er journalister ikke, men de har faktisk nogle bedre argumenter, end det fremgår af Danske Dagblades Forenings henvendelse.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Tak for ordvekslingen. Jeg skal bare gøre opmærksom på, at mit indlæg ikke gik ud på, hvem man skulle holde med, men at det drejede sig om ret, at gøre ret og skel, og det, det gælder om, er altså at være så upartisk og nøgtern, som det nu er muligt. Det hindrer ikke, at man altid kan holde med den svage.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Det er egentlig ikke, fordi jeg vil afbryde en interessant og i øvrigt også meget morsom diskussion; det dér teologiske skoleridt med det ene og det andet testamente er også interessant.

Jeg tror imidlertid, jeg kan kodeordet til at få det stoppet. Dette her handler om, at man forhandler med hinanden. Det handler om aftaler. Aftaler er kodeordet.

Kim Behnke (FP):

Med alle de bibelcitater, der er blevet brugt her i dag, må vi jo håbe, at Copy-Dan sørger for at aflevere noget royalt til rette vedkommende. Jeg ved ikke, hvem det så er med bibelcitaterne, men det er jo mere end 70 år siden, så det går nok.

Jeg vil indledningsvis dels henvise til den ordførertale, jeg den 24. februar 1994 holdt til samme lovforslag, Folketingets forhandlinger 1993-94, sp. 7063, dels genopfriske nogle af synspunkterne.

Det første drejer sig om selve det ophavsretlige princip. I Fremskridtspartiet er vi som udgangspunkt modstandere af, at staten skal regulere det; det må være op til privatretlige aftaler. Den kunstner, der frembringer et skrift, et billede, en melodi, eller hvad det er, og som gerne vil have, at det bliver brugt og misbrugt og anvendt, uden at der skal afleveres royalt, skal have frihed til at kunne tilbyde sine frembringelser uden at være underlagt en pligt til at modtage royalt, bare fordi der gælder ophavsretlige regler.

Omvendt må det selvfølgelig også være sådan, at den kunstner, som ønsker at beskytte sit værk mod, at det bliver brugt og misbrugt, skal have mulighed for gennem privatretlige aftaler at sikre, at der sker en afregning, når det pågældende værk bliver anvendt.

Men vi er efterhånden ikke kun omfattet af de danske og nordiske regler; nu er det også EU-reglerne, som skal implementeres i form af dette lovforslag. Vi har da selvfølgelig glædet os over, at direktivet er optrykt bagest i selve lovforslaget, men i betragtning af, at lovforslaget rent redaktionelt har så mange andre kvaliteter, mangler der et sammenligningsgrundlag, for som vi læser det, overopfylder Danmark endnu en gang et EU-direktiv, og det synes vi ikke at der er nogen grund til.

Rent faktisk har vi også på nogle områder konstateret, at der ikke bare sker en overopfyld-

ning, men en udbygning af reglerne, som ikke kan siges at være hjemlet i direktivet. Derfor vil en af de ting, vi allerede nu vil anmelde til udvalgsarbejdet, være, at vi helt præcist får sammenlignet de krav, vi skal opfylde ifølge EU-direktivet, med de steder, hvor man fra dansk side vælger at gå endnu videre.

Det næste tema er spørgsmålet om de berettigede klagepunkter, som Danske Dagblades Forening, Danmarks Radio og TV 2 har opremset. Vi har det samme synspunkt, som vi gjorde gældende for et år siden, og vi må også stadig væk fastholde, at vi ikke mener, at journalistik er en kunstart. Der findes nok flere eksempler på, at det ikke er nogen kunstart, end eksempler på, at det er en kunstart. Det er en diskussion om håndværk og kunst, men vi er bange for, at vi bevæger os ud på en glidebane, hvor vi kommer i den situation, at det næste bliver, at hver gang man tænder for en PH-lampe, skal der afleveres royalt, for dér er jo også tale om et kunsthåndværk.

Den næste problemstilling drejer sig om den elektroniske adgang. Folketinget har tidligere i denne samling konstateret, at hvis man f.eks. via sin pc overværer ting, der foregår på Internet, er man altså ikke i besiddelse af dem. Men hvad så, når der bliver transmitteret en Rolling Stones-koncert på Internet? Skal der betales afgift af det? Det har vi endnu ikke været i stand til at tage stilling til, og det viser bare, at den teknologiske udvikling på nogle punkter allerede har overhalet dette lovforslag.

Jeg vil også godt gøre opmærksom på, at det, vi mener er det mest farlige ved dette ophavsretsfor-slag, er, at vi nok en gang koncessionerer nogle monopolinstitutioner; det drejer sig om Copy-Dan, Koda, Gramex, NCB osv. Vi mener ikke, det er korrekt, at der skal være de monopolinstitutioner. Den kunstner, som gerne vil have sine rettigheder varetaget et alternativt sted, skal have mulighed for at gå derhen. I dag er det sådan, at f.eks. musikere, som ikke er medlemmer af Koda, aldrig nogen sinde får afregning, når deres musik bliver spillet, selv om Koda de facto opkræver afgift for det. Der skal da være et alternativt sted at melde sig ind, hvis man føler, at ens rettigheder bliver bedre varetaget dér end hos f.eks. Koda.

Vi mener også, der er et problem med fri adgang til at parallelimportere eksempelvis filmværker og videogrammer på alternative medier. Der er efterhånden udviklet laserdisk, CD-ROM osv. Der skal være en adgang til, at

man også kan importere dem, uden at det får karakter af, at vi her i Danmark laver tekniske handelshindringer, al den stund der jo på netop det område også har udviklet sig en monopolsituation.

Min tid tillader ikke, at jeg kommer nærmere ind på forslaget, men så er det jo godt, at vi skal i gang med udvalgsarbejdet.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Vi behandler i dag et stort, godt gennemarbejdet lovforslag og reviderer dermed den nuværende ophavsretslov.

I 1961 blev ophavsretsloven fremsat for første gang, og selv om den langt hen ad vejen har vist sig at være tidssvarende, trænger den til en grundig revision.

Samfundet har især inden for informationsområdet udviklet sig med stor hastighed, som lovgivningen slet ikke har kunnet tage højde for. Derfor er denne revision meget vigtig, og det haster med at få den gennemført.

Det er et godt gennemarbejdet stykke lovforslag, som kulturministeren skal have ros for. Loven søger nordisk retsenhed på området, hvilket er af særlig betydning nu, hvor Finland og Sverige er blevet medlemmer af EU.

Jeg vil her udtrykke stor tilfredshed med, at man med denne revision styrker billedkunstnernes retsstilling. Vi sikrer her, at kunstnerne får en grundlæggende ret til at disponere over deres værker.

Kunstnernes eneret til at fremstille eksemplarer af deres værker, som ifølge Bernerkonventionen opfattes som en ophavsretlig rettighed, bliver omsider lovfæstet også her i Danmark.

I den nugældende ophavsretslov er der en for billedkunstneren urimelig undtagelse, nemlig den såkaldte kunstcitaregel. Efter den undtagelse har brugerne af kunstneriske værker ret til at citere kunstværker frit i alment oplysende værker, når blot brugen indskrænker sig til ét værk af hver kunstner. Denne kunstcitaregel er nu udeladt i lovrevisionen, så kunstnerne fremover skal honoreres, hver gang deres værker bliver brugt, og det gælder både i alment oplysende værker, udvidede kunstkataloger og billeddatabaser.

Vi har lige modtaget en ny kulturredegørelse: Kunstmuseer og Billedkunst. Den bekræfter, hvad man ikke har været i tvivl om, nemlig at kunstnerne er en samfundsgruppe, der har forsømt at varetage sine rettigheder, og som derfor i hverdagen har svært ved at få økonomien til at

hænge sammen. Hvis vi mener noget med vores kulturpolitik, skal vi nu have rettet op på de skævheder.

Jeg ser styrkelsen af kunstnernes rettigheder i ophavsretsloven som en begyndelse til at få billedkunstnernes forhold ind i fastere rammer, så de i højere grad bliver honoreret for deres arbejde og dermed bliver i stand til at leve af deres erhverv.

Samfundsudviklingen kræver flere og flere billeder. Det interaktive netværk, billeddatabaser, og hvad ved jeg, er alt sammen med til at intensivere brugen af billeder. Derfor er det også et skridt på vejen at inkorporere beskyttelsen af fotografier i ophavsretsloven, så fotografernes retsbeskyttelse kommer op på samme niveau som billedkunstnerne.

For mig er det en selvfølge, at leverandørerne af værerne til kunstformidlingen skal honoreres på lige fod med rækken af formidlere såsom kunsthistorikere, anmeldere, ophængere osv., som alle har deres basislønnings på plads.

Kunstpølse er ikke kun et spørgsmål om støtte. Selvfølgelig kan vi ikke undvære Kunstfonden, Kulturfonden og andre fondsmuligheder til at aktivere og støtte den eksperimenterende kunst, men ophavsretsloven lovliggør kunstnernes rettigheder, så de i højere grad får mulighed for at leve af brugen af deres kunst og af den kunst, de allerede har skabt.

De Radikale hilser lovforslaget meget velkomment.

Bent Hindrup Andersen (EL):

I Enhedslisten er vi glade for den nye lov om ophavsret. Som sagt før i de korte bemærkninger mener vi, at hovedretningen er, at man giver dem, der egentlig bør have det, nemlig de skabende kunstere, en reelt større ret.

Hvis man nu tager en billedkunstner, som har frembragt et kunstværk og sælger det til et firma eller en privatperson, der så efterfølgende vil bruge kunstværket i en publikation eller på et postkort, kan man ikke i dag sikre, at den oprindelige udøver af kunsten, den, der har lavet kunstværket, kan blive hørt endside få lejlighed til at få en royalty i forbindelse med brugen.

Det sikres nu i den nye ophavsretslov, og det synes vi er en god ting. Vi synes også, det er godt, at kunstcitareglen bortfalder. Det betyder, at man ikke uden videre kan bruge kunstværker i oplysende bogværker. Det er også et skridt i den rigtige retning, at den pågældende kunstner nu høres, inden hans kunst kan medtages i bøger, kunstbøger og lign.

Vi synes også, det er en god ting, at man fremover ikke bare kan ændre på fysiske værker og lave tekniske ombygninger. Vi har set mange uheldige eksempler på det. Det bliver også strammet op i den nye ophavsretslov, sådan at den udøvende kunstner bliver hørt, inden der kan tages skridt til forandringerne.

Det er også en god ting, at der ikke må ske en digital kopiering af værkerne, ligesom der ikke må fremstilles edb-programmer i digitaliseret form.

Vi ved godt, at der her måske vil være et pres fra mange store arbejdsgiverorganisationers side, for det er en utrolig begrænsning, men vi mener, at det er vigtigt at stå fast på dette standpunkt.

Der er også et par ting, som jeg nævnte i starten, som vi ikke er helt glade for, og det er bl.a., at beskyttelsesreglen udvides fra 50 til 70 år. Jeg forklarede før, hvad det indebærer, nemlig at de midler, der reelt bliver tilbage til de nulevende kunstnere via Copy-Dan, Koda og andre, kan blive færre. Men som sagt er det et EF-direktiv, og det er spørgsmålet, om den diskussion er forbi, men vi vil selvfølgelig i udvalget gøre, hvad vi kan for, at EF-direktivet bliver så blødt som overhovedet muligt i forhold til den danske lovgivning. Vi ser helst, at man tilsidesætter det og laver en ophavsretslov, der ikke tager hensyn til EF-direktivet.

Der er også andre, der har ytret sig i denne forbindelse, og der vil stå megen blæst om det, inden ophavsretsloven er færdig, og det skyldes jo, at den foretager en omlægning af rettighederne. Det er klart, at den tager rettigheder fra nogle og giver den til andre. Sådan er det nu engang.

Derfor er det vigtigt, at vi står fast, når bladudgiverforeningen reagerer over for udvalget og også hævder, at en journalist har ophavsret til sin artikel, og at det også er en journalists ret at blive hørt, hvis artiklen bliver viderebragt andre steder, hvor den pågældende eventuelt også kan få et vederlag for den. Det er utrolig vigtigt, at man står fast på det spørgsmål over for Danske Dagblades Forening og forsvarer journalisternes rettigheder.

I den anledning kan man henvise til en rapport fra USA, som netop viser, at også i forhold til digitaludviklingen er man i USA på vej med en ny lovgivning, som vil beskytte kunstnerne mod en digitalisering af deres værker, når de videreudgives. Så vi er ikke helt alene; der er netop også i USA en udvikling på vej.

Det, der undrer os mest og er mest beklageligt, er, at museerne også er utilfredse med lovforslaget, men det er måske forståeligt nok, for museerne har så trange økonomiske kår. Da de jo netop lever af en stor bredde i den skabende kunst, burde de være interesseret i, at der var så godt et grundlag som muligt for et stort vækstlag, så der kunne blive nogle ting at få udstillet.

Derfor mener vi også, at deres argumenter er uholdbare, men vi vil gerne vende tilbage til museernes økonomi. Ikke at der decideret skal gives kompensation for det her, men vi mener, at der også skal skabes ordentlige vilkår for museerne, så de kan eksistere, og så befolkningen også kan få gratis adgang til dem. Det er en anden ting, der ikke har noget med ophavsretsloven at gøre, men vi mener heller ikke, at museernes argumenter mod ophavsretsloven skal tages til følge.

Til trods for de få kritiske bemærkninger, vi har til lovforslaget, og som vi vil arbejde med i udvalget, synes vi, det i hovedtrækkene er et utrolig godt lovforslag, og vi opfordrer ministeren til at stå fast over for de argumenter, der er kommet fra Fremskridtspartiet, og som vi også vil møde fra arbejdsgiverside i dette spørgsmål. Jeg håber også, at fru Margrete Auken ender dér.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Når jeg beder om ordet, er det, fordi hr. Hindrup Andersen siger, at Enhedslisten helst ser, at man laver en ophavsretslov i Danmark, som ikke tager hensyn til EF-direktiverne. Derfor vil jeg spørge hr. Hindrup Andersen, om ikke Enhedslisten er klar over, at hvis Folketinget ikke tager hensyn til de EF-direktiver, der er, uanset om vi kan lide dem eller ej, får de alligevel virkning i dansk ret; personer i Danmark kan alligevel henholde sig til EF's direktiver og skal følge dem.

Er det derfor ikke efter Enhedslistens opfattelse mere ærligt, at Folketinget klart indarbejder EF's direktiver i dansk ret, men på den måde, som Fremskridtspartiets ordfører tidligere har markeret et ønske om, nemlig sådan, at man klart kan se, hvad der i dansk ret udspringer af kravene fra et EF-direktiv, og hvad Folketinget herudover ønsker skal være et krav.

Jeg synes, det er lidt letkøbt, uanset om Enhedslisten og Fremskridtspartiet sikkert i mange tilfælde vil være enige om, at det er noget skidt, EU har lavet, at markere et bestemt

kendskab til, hvordan EF-retten fungerer, hvis man ikke ønsker, at Folketinget skal tage hensyn til EF-direktiverne, for som jeg nævnte før, får de jo alligevel virkning i dansk ret.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg giver hr. Thulesen Dahl ret i, at det er en utrolig uheldig situation, at der på dette og på mange andre områder, som kommer senere – miljøspørgsmål m.v. – findes de her EF-direktiver.

Vores generelle holdning er, at vi, i den udstrækning det overhovedet er muligt at få politisk flertal for det, vil modarbejde, at EF-direktiverne indarbejdes, og det er klart, at det i sidste ende vil blive en konfrontation med EF.

Det er muligt, at det er en god idé, som hr. Thulesen Dahl siger, at gøre opmærksom på de afsnit i f.eks. ophavsretsloven, der skyldes et EF-direktiv. Det kunne være god informativ virksomhed at oplyse om, hvad det er, vi får ud af vores EU-medlemskab, og det synes jeg måske var en udmærket ting.

Men vi mangler ministerens klare svar på, om der overhovedet kan pilles ved det, der konkret er tale om her, nemlig at beskyttelsestiden forlænges fra 50 til 70 år.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Jeg er glad for hr. Hindrup Andersens principielle støtte til det forslag, Fremskridtspartiet har fremsat under denne debat, men skal blot spørge hr. Hindrup Andersen, hvad der ville ske, hvis Folketinget fulgte Enhedslistens råd og ikke indarbejdede disse direktiver, men tog en konfrontation med EU, som hr. Hindrup Andersen antyder vi skulle.

Der ville ske det, at når sagerne kom for de danske domstole, ville de være retligt forpligtet til at tage hensyn til EF-retten forud for dansk ret.

Så uanset hvor meget Enhedslisten her i Folketinget ønsker en konfrontation, må vi desværre erkende, at med det folketingsflertal, der har været gennem tiderne i forbindelse med EU-afstemninger, går EF-retten forud for dansk ret, og det betyder, at selv om vi ikke her i Folketinget tager hensyn til EF-retten, er det alligevel den, der er gældende ved de danske domstole. Borgerne i Danmark kan ikke slå op i de danske love og finde ud af, hvad der er gældende ret i

Danmark; de skal både kigge i dansk ret og i EF-direktiverne, og det er dog, om man så må sige, noget upraktisk.

Jeg må indrømme, at jeg ikke forstår Enhedslistens upædagogiske holdning til det her, men har vi ikke fået andet ud af det, har vi da fået dét, at Enhedslisten i hvert fald støtter ønsket til ministeren om, at vi får en klar oplysnings af, hvad EU-kravet er i forbindelse med ophavsretsloven, og hvilke yderligere danske krav Folketinget ønsker at vedtage.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg er helt enig i, det er en god idé, at man på alle områder får markeret, hvad det er, der direkte skyldes EF-direktiver. Når vi fra Enhedslisten siger, at vi vil arbejde for, at man modsætter sig direktiverne, og om nødvendigt tage en konfrontation, er det klart, at der skal være et flertal i Folketinget og i befolkningen, for at man kan modarbejde det.

Når der er det, vil en sådan konfrontation også på et tidspunkt sætte medlemskabet af EU på dagsordenen.

Vi mener, at det er vigtigt, at vi i alle disse spørgsmål får vist, hvad det egentlig er, vi får ud af vores EU-medlemskab.

Arne Melchior (CD):

Jeg slutter gerne op om den ros, som er givet af flere af ordførerne for forarbejderne til denne svære og omfattende lovgivning og også for det resultat, der ligger på bordet i dag. Men, pyha, hvor er det omfattende, og hvor er det detaljeret, og indimellem er det også svært. Jeg skal bare give et enkelt eksempel.

Der står jo ikke meget om pressens forhold heri, men § 72 har som overskrift: Pressemeddelelser. Hvad er der så med dem? Sådanne, »som efter aftale leveres fra udenlandske nyhedsbureauer eller fra korrespondenter i udlandet, må ikke uden modtagerens samtykke gøres tilgængelige for almenheden gennem presse, radio eller på anden lignende måde før 12 timer efter, at de er blevet offentliggjort i Danmark.« Så spørger man sig selv: Hvad søren er det for noget? Hvorfor må en pressemeddelelse ikke offentliggøres før efter så og så lang tid? Det er da vel ellers hensigten med den.

Man kigger så i bemærkningerne, og der står bare, at denne bestemmelse med nogle redaktionelle ændringer svarer til gældende lovs § 50. Så må den stakkels ordfører selvfølgelig ty til-

bage til ikke bare gældende lov, men også til bemærkningerne til denne gældende lov, og hvis de så henviser til forrige gang, kræver det altså lidt arbejde. Det er jo ikke, fordi det er så særlig vigtigt; det er kun for at illustrere, at det er svært.

Jeg savner lidt mere om pressen heri. Jeg ved godt, at det langt hen ad vejen er aftalestof, men jeg savner en sondring. Hr. Kim Behnke har været inde på spørgsmålet om, hvem der er kunstner. Nu kan en journalist udmærket være kunstner. Der findes en kvindelig journalist, som har optaget et 2-timers interview med mig forleden dag, og hvis hun nogen sinde får et interview ud af det, er hun i hvert fald en art kunstner. Men spørgsmålet om, hvem der er kunstner, og hvad der er kunst, kommer vi ind på under behandlingen af Enhedslistens lovfor-slag, som er næste punkt på dagsordenen.

Jeg hæftede mig ved en lille mellemoverskrift forud for § 59: »Særlige bestemmelser om edb-programmer frembragt i ansættelsesforhold«. Jeg synes, at der burde være en sondring mellem et originalt værk – kunst eller ej – der er frembragt i et ansættelsesforhold, og et af egen trang frembragt originalt værk, stor kunst eller lille kunst.

Det vil jeg da gerne være med til at overveje, selv om et lille partis ordfører jo har mange udvalg at sidde i og jeg derfor risikerer ikke at kunne være til stede ved alle de mange udvalgsmøder, der venter dette lovfor-slag. Men er man fastansat, f.eks. på en redaktion, vil det jo ofte være sådan, at det ikke er én person, men et kollegium, f.eks. redaktionen, der har fundet på en opgave, og så er den blevet betroet en eller anden af medarbejderne, som får alle omkostningerne og sin tid ved at gøre dette arbejde godtgjort. Skal der så i det tilfælde gælde den samme ophavsret, som når én af egen trang og efter egen idé har påtaget sig at frembringe noget sådant? Det synes jeg der kan rejses tvivl om.

Det er ikke, fordi jeg skal tage parti for udgi-verne af magasiner, dagspressen og radio-tv-medier på den ene side og deres ansatte på den anden side, men der burde nu være en bestemmelse om noget i retning af, at man ikke uden videre kan bestemme, at noget, man én gang har fået penge for, ikke må reproducere.

Jeg skal give yderligere et enkelt konkret eksempel:

Hvis jeg selv, og det gælder også mine kolle-ger og alle mulige andre mennesker, skriver en

artikel til en avis og ikke får penge for den – det får man somme tider, men det er i de sjældnere tilfælde – må jeg minsandten ikke f.eks. til parti-medlemmerne i min egen kreds tage fotokopier af min egen artikel, for så er der noget med typografien. Typografien svarer måske til 500 eller 5.000 tilsvarende læserbreve eller artikler, men det er mig forbudt at publicere min egen artikel ved en fotokopi til en kreds af mennesker uden at betale for det. Jeg tænker ikke her på en udgivelse, men kun at fotokopiere mine egne ord til en kreds af mennesker. Jeg synes altså, der er noget forkert dér.

Man burde kunne købe tingene noget lettere med en copyright, således at når man én gang har erhvervet det og betalt for det, må man altså gøre en videre brug af det. Det gælder ikke de egentlige kunstværker, men det er jo altså ikke alt, der frembringes, det være sig med pensel, spatel eller pen, som absolut behøver at betegnes som kunst.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg vil godt sige tak til alle ordførerne. For mig lyder det, som om det kan lykkes i denne folke-tingssamling at få vedtaget en modernisering af ophavsretsloven. Jeg siger ikke, at det bliver let; det bliver helt klart et hårdt arbejde.

Nu var det ministeriets embedsmænd og kul-turministeren, der arbejdede hårdt; de næste mange måneder vil det være Kulturudvalgets arbejde med de mange henvendelser, der skal gøres.

Men jeg synes, at det har ligget som en rød tråd i alle de ordførertaler, der har været, at man gerne ser dette arbejde kronet med, at vi på et eller andet tidspunkt stemmer »for«, »imod« eller »ved ikke«. Jeg håber naturligvis, at det bli-ver et bragende »for« til det foreliggende for-slag.

For mig at se er det ikke særlig vanskeligt at finde ud af, hvad dette forslag går ud på. Det går ud på, at kunstnerne har en grundlov, og at det er besværligt at finde ud af, hvordan man sikrer intellektuel ejendomsret. Det er nemt nok med den fysiske ejendomsret, men den intellek-tuelle ejendomsret kan være lidt mere besværlig.

Det, dette lovfor-slag i bund og grund handler om, er at finde spilleregler for de to sæt syns-punkter: kunstnerens grundlov og den intellek-tuelle ejendomsret. Kan vi finde dem, er vi i hvert fald kommet et stykke videre i yderligere støtte til kunstnere og andre, der har intellektuel

ejendomsret, som f.eks. journalister. Jeg skal ikke skelne mellem, om journalister er kunstnere eller de ikke er det, men de frembringer intellektuelle produkter, og det er det, denne lov rent faktisk drejer sig om.

Det, der er lidt spændende ved ophavsretsloven, hvis man læser dens historie, er, at behovet for at have en ophavsretslov og behovet for, at reglerne er indviklede, stiger i takt med de kopieringsmuligheder, som et samfund stiller til rådighed. Det er selvfølgelig også derfor, at de første love så dagens lys i 1700-tallet, og der har været et stadig stigende antal love og regler, fordi kopieringsmulighederne er blevet mere avancerede. Det vil jeg godt sige som en start.

Derefter vil jeg sige tak til hr. Poul Qvist Jørgensen også for bemærkningen om, at vi er en lille smule tøvende, hvad angår den nye teknologiske udvikling og de digitale spørgsmål. Der er ingen som helst tvivl om, at vi vil komme til at vende tilbage til de spørgsmål. Jeg har rykket sådan en kvart rubrik tilbage i forhold til det sidste forslag, og det er, for at vi kan være sikre på, at vi rent faktisk gør det rigtigt, når vi gør noget.

Det har været en fornøjelse for mig at arbejde sammen med embedsmændene. Egentlig kunne man godt lige præcis i forbindelse med dette lovforslag stille sig nogle principielle spørgsmål om forholdet mellem embedsmænd og politikere. Det skulle jo nødt være sådan, at vi politikere i dette Ting kaster tingene fra os, hver gang de bliver indviklede, og hver gang vi skal bruge lidt åndelig saft og kraft til at sætte os ind i et lovforslag, og siger, at det er besværligt, og det må vi overlade til nogle andre. Pinligt ville det være, hvis det var sådan. Godt er det, at vi i hvert fald har nogle, der kan holde styr på, hvordan paragrafferne hænger sammen. Den næste opgave ligger så faktisk hos os politikere.

Jeg vil godt sige tak til fru Birthe Rønn Hornbech, som klart udtrykker, at det nu nødt skulle være en døgnflue. Alt tyder på, at det bliver det heller ikke. Der har været en gennemgående, skal vi sige modernisering af ophavsretsloven med 30 års mellemrum, og døgnfluer lever vel lidt kortere end 30 år. Sidste gang var i 1961, og forrige gang var så ca. 30 år tidligere.

Det, som jeg synes er vigtigt at holde fast ved, og som fru Birthe Rønn Hornbech også understregede, er lige præcis at sikre den nordiske tråd. Jeg synes også, at fru Birthe Rønn Hornbech meget godt kom ind på det, der nu vil ske for folketingsmedlemmerne og naturligvis også

vil ramme Kulturministeriet, nemlig den lobbyvirksomhed, hvor folk under dække af alverdens gode synspunkter vil sikre deres pengepung. Det er det, lobbyvirksomheden kommer til at gå ud på, så det gælder altså om at holde næsen i sporet, hvad angår principperne i denne lovgivning, og så forstå at stå imod de mange grupper, der ikke vil tale om penge, men som ikke tænker på andet; sådan ser jeg det i hvert fald.

Over for hr. Brian Mikkelsen vil jeg også godt kvittere for et udmærket indlæg. Det ligger jo helt i forlængelse af det indlæg, som hr. H.P. Clausen sidste gang holdt på Det Konservative Folkepartis vegne. Jeg forstår også indlægget som et ønske om konstruktivt at gå ind i dette stykke arbejde og et håndslag på, at vi rent faktisk kan blive færdige i denne folketingssamling.

Det tegner selvfølgelig også klart til, at der vil være en række spørgsmål, som skal afklares i folketingsudvalget, og jeg har stor forståelse for, at de enkelte ordførere naturligvis ikke bombastisk vil lægge sig fast i dag; så var der jo ikke noget at forhandle om, så kunne vi jo stemme om et øjeblik, og sådan gør vi det ikke i et demokrati. Så jeg ønsker også hr. Brian Mikkelsen, som er ny på området, god fornøjelse med dette svendestykke, som det vist bliver.

Overenskomstspørgsmålet og spørgsmålet om ansættelsesforhold har flere ordførere været inde på, og mit grundsynspunkt på dette område er, at alt kan lade sig gøre, hvis vi blot holder os på det spor, der hedder aftaler, aftaler og aftaler og spilleregler. Så er jeg helt sikker på, at kombattanterne på dette område, det være sig journalister og dagblade eller kunstnere og museer eller forlagsfolk, og hvad ved jeg, nok skal udspille deres kampe præcis som vi ser det ved de overenskomstforhandlinger, som løber for øjeblikket både på det offentlige område og det private.

Jeg ønsker at holde fast i den danske model og den nordiske tradition: at vi forhandler os på plads på et arbejdsmarked. Vi skal ikke under hensyntagen til andre interessante synspunkter lovgive om det i et ophavsretsforslag, fordi det måske kunne være den nemmeste måde at løse problemet på.

Jeg ønsker de journalister og redaktører, som nu skal til at fortsætte deres forhandlinger, god fornøjelse og alt muligt held. Jeg håber, de når til et resultat. Det er ikke mit bord at finde det resultat; det er mit bord at holde fast i spillereglerne.

Til fru Margrete Auken skal jeg også sige tak for ordførertalen, og spørgsmålet om, hvem der har ophavsret til dette forslag, skal jeg gå hjem og undersøge. Men jeg skal i hvert fald sige tak til dem, der har givet anledning til, at dette spørgsmål overhovedet kunne stilles, for det kunne jo tyde på, at det i en vis udstrækning er et kunstnerisk produkt.

Fru Margrete Aukens spørgsmål om forfatterens vilkår vil jeg meget gerne svare på, hvis spørgsmålet bliver stillet i Folketingets Kulturudvalg.

Fru Margrete Auken var også inde på »Den Politiske Kandestøber«. Dertil vil jeg sige, at så tossede er vi immervæk ikke herinde! Min erfaring med folketingspolitikere er, at vi sagtens kan stå distancen i forhold til Holbergs komedie, når vi ellers læser på sagerne.

Til hr. Kim Behnke siger jeg tak for repetitionen af, at Fremskridtspartiet er imod. Man kan såmænd også sige til Fremskridtspartiet, at Fremskridtspartiet jo sådan set er det eneste parti, der nogen sinde for alvor har sat lidt gang i ophavsretsdebatten og ikke blot overladt det til embedsmændene at diskutere det, og det er da rimeligt muntret. At jeg ikke deler opfattelsen af den gang i det, er så en anden side af sagen.

Til spørgsmålet om Copy-Dan, Koda/Gramex osv. kan jeg sige, at siden vi sidst behandlede et tilsvarende forslag her i Tinget, er vi ved at være på plads med at finde ud af, på hvilken måde vi kan se på det indstrømmende og det udstømmende. Det vil jeg meget gerne vende tilbage til, for jeg tror, det er et meget udtalt ønske ikke blot i Fremskridtspartiet, men i alle Folketingets partier.

Så har jeg en lille bemærkning til spørgsmålet, om vi overholder EF-direktivet – det er også en bemærkning til hr. Bent Hindrup Andersen fra Enhedslisten: Det er jo lidt pudsigt at have med et område at gøre, der i den grad – nu blev miljøet også nævnt – er et internationalt område, hvis man derefter, når der er opnået nogle internationale aftaler, så siger, at de ikke er gode nok, og afviser dem.

Det, der er lidt spændende ved at have med miljøpolitik at gøre og ved at have med kulturpolitik, forstået som ophavsretspolitik, at gøre, er jo præcis, at disse ting ikke kan klares uden ved internationale forhandlinger og overenskomster, hvad både Bernkonventionen og Romkonventionen jo også er udtryk for. Og så er det klart – det kender vi jo alle sammen – at man ikke skal være ret mange i en familie, før man er

klar over, at man en gang imellem må bøje sig mod hinanden.

Det er ikke nogen hemmelighed, at Danmark ikke har været fortalere eller forkæmper for 70-års-reglen i beskyttelsesdirektivet; men det er heller ikke nogen hemmelighed, at når direktivet eksisterer, må vi prøve at få det implementeret bedst muligt. Og noget af det, der påkalder sig stor interesse, er lige præcis overgangsordningerne, og dér har vi jo Kaj Munk som en af dem, vi skal finde overgangsordninger for – han er forfatter – og en anden er Carl Nielsen, som er musiker.

Så jeg synes, det er at snyde på vægten, hvis man afviser en international diskussion og internationale løsninger – om man så kan lide dem eller ej – for den eneste måde, vi kan sikre opretholdelsen af ophavsretsrettigheder på, er præcis ved internationale aftaler. Så taber vi en gang imellem på vore synspunkter, og andre gange vinder vi rent faktisk. Men jeg synes, at det, der må være vigtigt for os danskere, er derefter at trække den europæiske diskussion i den retning, vi gerne vil. Det er derfor, det er glædeligt, at både Finland og Sverige, som jo også er blevet medlemmer af EU, kan være med til at trække i den nordiske retning. Det var bare en lille kommentar til den diskussion.

Hr. Kim Behnke snakkede om parallelimport, og dér vil jeg henvise til, at jeg allerede i Folketingets Kulturudvalg har svaret på seks indgående spørgsmål af 29. november 1994. Hvis der er behov for yderligere diskussioner og yderligere afklaring af spørgsmål om parallelimport, vender jeg selvfølgelig meget gerne tilbage.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen fra De Radikale havde, så vidt jeg kunne høre, næsten ikke andet end ros tilovers, men pegede på en meget væsentlig brik, som præcis vedrører næste punkt på dagsordenen, nemlig billedkunstnerens elendige økonomiske forhold. Det er jo interessant, at forlæggere, trykkere og kioskejere, og hvad ved jeg, kan tjene på billedkunstnerens billeder – hvis ikke vi havde billederne, kunne der ikke jo tjenes på postkort og kunstbøger! – og at vi så sidder og fedter med, om billedkunstnerne egentlig har nogen rettigheder. Det er pinligt, synes jeg nok, og derfor er jeg meget glad for, at fru Elsebeth Gerner Nielsen lige præcis trækker det punkt op.

Der er masser af mennesker, der tjener på dette område. Skulle de få reduceret deres indtjening en lille smule, sådan at vi kan behandle billedkunstnerne bedre, var det vel ikke så tos-

set endda. Så jeg er glad for, at der er en frontkæmper, når det gælder billedkunstnernes forhold her i Folketinget.

Til hr. Bent Hindrup Andersen har jeg egentlig ikke ret mange yderligere bemærkninger andet end det svar, som jeg før gav om EF-direktivet og beskyttelsesreglerne og overgangsreglerne generelt.

Hr. Bent Hindrup Andersen var også inde på de skabende kunstneres vilkår og stillede spørgsmålet, om museerne måske mangler penge. Det er jeg ikke i tvivl om at de gør; jeg har ikke hørt om noget område inden for Kulturministeriets ressort, der ikke mangler penge. Men jeg er heller ikke i tvivl om, at den siddende regering og den tidligere regering har sikret yderligere midler til museerne.

Med de ord vil jeg godt slutte af, og så vil jeg til sidst sige til hr. Arne Melchior, at jeg skal undersøge yderligere, om det er så besværligt at finde ting frem i de tidligere lovforslag. Jeg synes selv, lovforslaget er blevet meget fornemt denne gang, sågar med en indholdsfortegnelse bagest.

Til allersidst vil jeg sige, at hvad der måtte være af spørgsmål, naturligvis hurtigt og bekvemt vil blive besvaret af Kulturministeriet.

Den fg. formand (Helge Sander):

Så bliver det hr. Bent Hindrup Andersen for en kort bemærkning, og derefter vil hr. Kim Behnke vende tilbage som ordfører.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

I Maastricht-Afgørelsen er der jo en miljøgaranti. Det bliver interessant at se, hvad den kan holde til, men tanken i den og argumenterne for den op til afstemningen var jo netop, at den ikke skulle hindre os i nationale ordninger, der er mere vidtgående, eller forbedringer, når det drejer sig om miljøet – bortset fra, hvis de er konkurrenceforvridende.

Vi burde måske have haft en lignende bremse, når det drejede sig om kultur, sådan at vi fik en kulturgaranti, der gjorde, at EF-direktiverne ikke kunne skabe forhold i Danmark, som efter vores opfattelse ville være en forringelse, f.eks. når det drejer sig om ophavsretlige forhold. Og det er jo netop det, der er tale om, for vi er jo enige om, at det ikke er nogen god ting, at man ændrer beskyttelsestidsdirektivet således, at beskyttelsestiden forlænges fra 50 år til 70 år efter ophavsmandens død.

Derfor holder argumentet ikke, men vi har måske ikke den mulighed. Og vi burde have haft den beskyttelse, for i hele EU-spørgsmålet er der jo blevet argumenteret for, at det var en fordel for os at være med, og at hvis man i EU indførte en bestemmelse, som vi ikke mente var en fordel, kunne vi godt gøre, som vi ville alligevel, blot det ikke var konkurrenceforvridende.

EU er jo også et utrolig snævert organ, hvis vi skal tale om internationale regler, og det mener vi at vi skal gøre. Men det er meget snævert at gøre det i EU. Det hjælper ikke ret meget set på verdensplan, at man har fået Norge med - undskyld, ikke Norge, det skal jeg aldrig sige til nordmændene mere; de står jo heldigvis udenfor – at Finland og Sverige er kommet i EF. Det ændrer jo ikke ved, at verden udenfor stadig væk er kolossalt stor. Det er faktisk i forhold til USA og alle de andre lande, disse spørgsmål om ophavsret bliver afgørende vigtige, også på lang sigt. Så det er i FN-regi og på verdensplan, vi skal have de ting på plads.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Den sidste diskussion, der rejses her, er interessant; men på kulturområdet skal der jo gudske-lov stadig væk være enstemmighed i EU, for at man kan vedtage de forskellige ting. Vi er jo nogle, der slet ikke ønskede, at det skulle være en del af EU, men det er jo en anden diskussion.

Det, der får mig til at gå herop igen, er, at kulturministeren i sin afsluttende bemærkning heroppefra for et øjeblik siden sagde, at hun naturligvis vil svare på alle de spørgsmål, der bliver stillet gennem udvalget osv., og få dem godt belyst. Men der var én ting, som jeg savnede i ministerens indlæg, og det var på baggrund af, at der er flere, der heroppefra har udtalt et ønske om, at ministeren vil være behjælpelig med at få en klar oversigt over, hvor meget der i dette lovforslag er påkrævet på grund af EF-direktiver, og hvor meget Folketinget eventuelt, hvis vi vedtager lovforslaget, går videre med.

Der er flere steder, hvor vi i Fremskridtspartiet mener at man går videre på områder, hvor vi ikke mener man bør gå videre, og hvor man rundt omkring har givet det indtryk – bl.a. fra Kulturministeriets side i dagspressen – at det på grund af EU-krav er nødvendigt at gennemføre denne lovgivning, altså hvor vi i Fremskridtspartiet ikke mener, at der er de pågældende EU-krav.

Derfor er det magtpåliggende for os at få ministerens tilsagn om, at vi kan få den opdeling, så vi ved præcis, hvad EU kræver i sine direktiver, og hvor det er, Folketinget eventuelt, hvis lovforslaget bliver vedtaget, vælger at gå videre. Så jeg håber, ministeren vil besvare det spørgsmål.

Kim Behnke (FP):

Det er et stort emne, det her, og det har mange facetter. En af de ting, som ministeren ikke var inde på i sin besvarelse, var spørgsmålet om, hvorvidt de bestemmelser, der nu opremses, er dækkende for den teknologiske udvikling, vi står over for. Jeg nævnte det eksempel, at der for nylig som et forsøg på Internet blev transmitteret en Rolling Stones-koncert fra USA. Man kan altså forvente om få år at kunne modtage både billeder og lyd, uden at man har noget tv-apparat, blot éns computer er tilsluttet Internet. Hvad gør man ved det? Hvad er de ophavsretlige regler dér?

Dér skal jeg i øvrigt minde om, at i forbindelse med anden lovgivning, som jeg nævnte, har Justitsministeriet gjort gældende, at hvis man sidder og kigger med på f.eks. Internet og lader tingene passere revy, så er man ikke i besiddelse af dem. Først i det øjeblik man tapper noget og lagrer det på sin computer eller printer det ud, er man i besiddelse af det.

Hvornår skal der så betales ophavsret? Er det, når man kigger på, eller er det først i det øjeblik, man lagrer det? For hvis det ikke er, når man kigger på, vil man have random access, som det hedder, til de internationale databaser, altså på dansk: uendelig adgang. Man kan kigge lige så tosset og tit, man vil, og når man kan kigge uendeligt, behøver man jo ikke lagre det på sit eget medie, hverken på papir eller elektronisk. Men hvad gør man rent ophavsretligt i den forbindelse?

Jeg nævner det kun for at understrege, at vi på netop det område altså har en udvikling foran os, hvor vi kun har set de første spæde iskrytaller på toppen af det isbjerg, der venter os, når der bliver åbnet for alle disse internationale databaser osv.

Ministeren mente, at spørgsmålet om en afgrænsning af, hvad der er kunst, og hvad der er håndværk, er et spørgsmål om, hvorvidt der indgår et element af intellektuel arbejde. Men hvis man lader en teknisk tegner eller en reklametegner eller en designer lave en forsideillustration til en bog, er det så en anden situation,

end hvis man lader en kunstner illustrere forside-

Jeg mener, at de fire håndværk er ligestillede i den situation, men det er de jo ikke ifølge dette lovforslag, for hvis man får en designer eller en teknisk tegner til at klare det, får vedkommende løn for sit arbejde og ser aldrig mere noget til det, hvorimod hvis det er en kunstner, man har ladet tegne forsideillustrationen, skal der altså ifølge disse bestemmelser betales royalti. Det er sådan nogle ting, der er med til at bekræfte min opfattelse af, at dette her er noget skidt, for man kan ikke være konsekvent, og endnu mindre kan man håndhæve disse ting.

Det sidste tema, som jeg mener ministeren kom for let om ved, er de skærpede regler, vi får, når fotografiloven bliver inkorporeret. F.eks. kan man komme ud for den situation, at en pressefotograf tager et billede af ministeren på et eller andet kunstmuseum, og at billedet bliver trykt i en avis, og hvis der så i baggrunden af billedet er et maleri, skal der måske betales afgift. Man kan selvfølgelig gøre ligesom i det gamle Sovjetunionen, hvor man bortretoucherede tingene på avisredaktionerne! Den problemstilling er vi altså ikke ude over endnu, hvis man følger disse regler til ende, og derfor synes vi ikke, forslaget, som det foreligger, er velegnet til vedtagelse, men det kan da være, at vi når derhenad under udvalgsarbejdet.

Jeg skal derfor takke ministeren for den positive melding vedrørende indgående og udgående pengestrømme hos f.eks. Koda. Men det løser stadig væk ikke problemet for den kunstner, som ikke er medlem af Koda, men hvor det rent faktisk er sådan, at Koda opkræver afgift, når vedkommendes musik bliver afspillet, og pengene aldrig bliver afleveret hos kunstneren, fordi kunstneren ikke ønsker at være medlem af Koda.

Dér savner jeg en adgang til, at den pågældende kunstner kan melde sig ind et alternativt sted og få en alternativ organisation til at varetage sine interesser, frem for at vi her har disse monopolinstitutioner, som har en statsgodkendt koncession og dermed forhindrer folk i at lade deres interesser varetage dér, hvor de måske føler at interesserne bliver bedre varetaget, end de bliver i øjeblikket i de nævnte organisationer.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Det interessante ved hr. Kim Behnkes indlæg er, at det er en passende blanding af plat og principper – jeg skal forholde mig til principperne.

Jeg var faktisk inde på spørgsmålet om den elektroniske udvikling, og jeg mener ikke, at vi står på toppen af et isbjerg, for det udtryk er altid så negativt ladet. Men vi står over for nogle kolossale spændende udfordringer, hvor Internet er en af de synlige og manifesterede ting på nuværende tidspunkt, og jeg sagde meget tydeligt, at det vil være åbenbart, at vi skal vende tilbage og tilbage og tilbage til ophavsrettighederne i forbindelse med den elektroniske udvikling, præcis på samme måde som reglerne jo tog et stykke tid, efter at Gutenberg fandt på det med de små, sorte bogstaver.

Det tager et stykke tid. Men jeg tror ikke, der går lige så mange århundreder med, at vi får ændret ophavsretsloven, som der gjorde i forbindelse med bogtrykkerkunsten og spillereglerne i den forbindelse.

Så vil jeg godt komme med en enkelt lille bemærkning til spørgsmålet om illustrationer, hvor det f.eks. kunne dreje sig om en børnebog illustreret af Ib Spang Olsen eller en teknisk tegner. Dét er det afgørende selvfølgelig, om vi har at gøre med et værk, der har en vis intellektuel kvalitet. Det bliver selvfølgelig den afvejning, der rent faktisk bliver tale om, og hvor vi skal prøve at finde frem til et ordentligt svar.

Spørgsmålet om den teknologiske udvikling og Rolling Stones er jeg ikke i stand til at svare nøjagtigt på nu, og jeg tror såmænd heller ikke, at nogen andre er det; men jeg er i stand til at svare præcist med hensyn til, at vi følger udviklingen meget nøje. Og vi følger den i takt med de andre nordiske lande, vi følger den inden for EU, og vi følger den såmænd i alle de internationale organer, der overhovedet findes – der er også nogle i Europarådet, og der er også en organisation i forbindelse med FN. Jeg gør også opmærksom på, at der er ved at blive forberedt et databasedirektiv i EU.

Den måde, jeg fremfører argumentet på, holder ikke, siger hr. Hindrup Andersen. Til det vil jeg sige, at jeg tror, problemet er, at hr. Hindrup Andersen og jeg ikke er enige, og det er jo noget andet, end om argumentet holder eller ej. Lad os få en diskussion, hvor vi krydser klinger om det. Jeg mener, at det må være en kolossal fordel for os, hvis vi på nogle punkter er spydspidser i den europæiske udvikling i EU, sådan at netop vi kan bære den europæiske tråd i ophavsretslovgivningen med os ned til Europa.

Det er og bliver en kulturkamp, og derfor bliver det aldrig et statisk spørgsmål at gøre op, hvor vi står nu: hvor meget der stemmer med

EF-direktivet, og hvor meget der ikke stemmer med dansk lovgivning. Det er hele tiden et spørgsmål om at drive de synspunkter, de holdninger og de værdier, som jeg tror hr. Hindrup Andersen og jeg er enige i, videre i det besværlige internationale spil, som vi har med at gøre, og det vil jeg i hvert fald godt give en hånd med til.

Det er desuden klart, at det ikke kun er i EU, de diskussioner foregår. Som jeg sagde før, er det også i Europarådet og i en FN-organisation, der hedder WIPO.

Til hr. Thulesen Dahl vil jeg sige, at jeg naturligvis gerne vil prøve at lave et lille skema, hvor direktivet og bestemmelserne står på den ene side og lovforslaget står på den anden side; men jeg har den samme kommentar som til hr. Hindrup Andersen: at det er en underlig statisk måde at forholde sig til det at være politiker på. Det er da ualmindelig kedsommeligt, hvordan status er. Det interessante er, hvordan vi med de ønsker, vi har, kan drive en udvikling videre, og dér kan det være at hr. Thulesen Dahl og jeg ikke er enige.

Men naturligvis skal Folketingets Kulturudvalg få den opstilling – i den udstrækning, det er os muligt – så vi tydeligt kan se, hvor det er, de andre nordiske lande sammen med Danmark ønsker at der kommer til at stå mere på EU-siden, så vi får flere internationale regler, der passer til den vinkel, som vi har her i Danmark.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 33:

Forslag til folketingsbeslutning om forsikringsordning for kunstnere.

Af Søren Søndergaard (EL) og Keld Albrechtsen (EL).

(Fremsat 6/12 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg vil godt starte behandlingen af dette punkt på dagsordenen med at sige til forslagsstillerne, at jeg er uendelig enig i det ønske, der ligger bag forslaget, nemlig bestræbelsen for at forbedre kunstnernes økonomiske og sociale situation. Det var faktisk også det, vi meget principielt gjorde under det forrige punkt på dagsordenen.

Helt ideelt ville det naturligvis være, hvis kunstnerne uden videre kunne leve af deres kunst og den ophavsret, de har i forbindelse med den, men sådan har tilværelsen vist aldrig været for kunstnerne på noget tidspunkt. Eksemplerne på fremragende kunstnere, der har måttet leve kummerligt, mens de var i live, er desværre mange. Berømmelse og penge er for mange blevet noget, der er kommet efter livet her på Jorden – det gælder både inden for musikkens, billedkunstens og litteraturens verden – og det kan vi naturligvis ikke stille os til-fredse med.

Jeg siger det for at markere et markant misforhold mellem det åndelige behov og det udbytte, som samfundet som helhed har af kunsten, og det kontante udbytte, som bliver kunstnerne, specielt billedkunstnerne, til del, når de har skabt den kunst, som vi som samfund og som mennesker ikke kan være foruden.

Kunsten vil efter min mening aldrig kunne klare sig alene på de frie markedsvilkår – når man ser bort fra et ganske lille og eksklusivt antal kunstnere. Derfor handler kulturpolitik bl.a. også om at arbejde imod markedskræfterne, og jeg sagde imod: Det handler om at have mod til at arbejde imod!

Når man taler om en social sikring af kunstnerne, er det vel først og fremmest de skabende kunstnere, der menes, og det er også disse, der som små selvstændige erhvervsdrivende påkalder sig interesse i dette forslag.

De udøvende, bl.a. musikere og skuespillere, har som andre lønmodtagere mulighed for at forsikre sig imod arbejdsløshed. De har til gengæld andre vanskeligheder, hvor der ikke ser ud til at være nogen særlig nøje sammenhæng – og det skal jeg da beklage – mellem arbejdsløshedsforsikringen og skattereglerne; men også det vil der jo kunne findes politiske løsninger på.

Så trods den meget store sympati for tanken bag Enhedslistens forslag må jeg sige, at jeg ikke tror, at det er præcis ad denne vej, vi skal løse de skabende kunstneres problemer. Det er vel også derfor, debatten om, hvordan vi sikrer kunstnernes sociale og økonomiske vilkår, har bølget frem og tilbage både her i Tinget og uden for Tinget i årtier, kunne man næsten sige.

Kulturministeriet har i årenes løb udfoldet mange – også ganske succesrige – bestræbelser for at finde løsninger via det eksisterende arbejdsløshedssystem. Men det har gennem årene vist sig ikke at være den endelige farbare vej.

Kunstnerne mangler såmænd ikke arbejde, men de mangler indtægter for deres arbejde. Det er svært for mange – nok simpelt hen umuligt – at leve af at lave billeder, keramik, bøger, eller hvad det nu måtte være.

Jeg vil derfor med nogen beklagelse afvise det konkrete forslag, som det her er udformet. Men jeg vil gerne tilføje nogle bemærkninger om de kulturpolitiske initiativer af forskellig art, som Kulturministeriet har taget over for de skabende kunstnere – initiativerne retter sig især mod de billedkunstnere, som ikke er tilgodeset ved anden særlovgivning – man kan kalde det selvros; lad det så være. Men den buket indeholder også nye initiativer, som hele kunstnerstanden kan have nytte af, dvs. en informationsindsats om kunstnerbeskatning og en statistisk undersøgelse af kunstnernes indtægtsforhold.

Informationsindsatsen har været længe undervejs; det må indrømmes. Men det skal også siges, at kunstnernes organisationer har ønsket at blive direkte inddraget i arbejdet, og det går ikke helt så hurtigt som så mange andre ting; en sådan proces tager tid. Men jeg tror, vi er kommet godt i gang med projektet, og jeg håber og tror, at vi kan nå til vejs ende i løbet af dette forår, og det samme gør bl.a. Dansk Kunstnerråd, med hvem vi forhandler.

Den informationspublikation, som vi gerne vil lave, henvender sig både til kunstnerne og til de lokale ligningsmyndigheder, når det gælder skatteforholdene, og den vil være parat til offentliggørelse ganske snart.